

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
AGENCIJA ZA BANKARSTVO FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

I N F O R M A C I J A

**O SEKTORU LIZINGA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE
30.09.2010.**

Sarajevo, novembar/studeni 2010. godine

SADRŽAJ

1. UVOD.....	3
1.1. Podzakonski akti Agencije za poslovanje lizing društava.....	4
2. UČESNICI NA TRŽIŠTU.....	5
2.1. Broj lizing društava.....	5
2.2. Vlasnička struktura.....	5
2.3. Broj zaposlenih u lizing društvima.....	5
3. STRUKTURA BILANSA STANJA.....	6
3.1. Struktura aktive.....	6
3.2. Kvalitet aktive.....	9
3.3. Vanbilansna evidencija – otpisana potraživanja.....	11
3.4. Plasmani prema broju ugovora i predmetu lizinga.....	11
3.5. Pojedinačno tržišno učešće prema finansijskom volumenu i broju ugovora.....	14
3.6. Struktura pasive.....	15
3.7. Izvori finansiranja.....	16
3.8. Kapital i rezerve.....	17
4. FINANSIJSKI REZULTAT POSLOVANJA.....	17
5. PONDERISANE NOMINALNE I EFEKTIVNE KAMATNE STOPE.....	19
6. ZAKLJUČCI I PREPORUKE.....	21
7. PRILOZI.....	23
Prilog 1. Osnovni podaci o lizing društvima.....	23
Prilog 2. Pregled vlasničke strukture lizing društava.....	24
Prilog 3. Pregled rezervi za zajmove lizing društava sa 30.09.2010. godine.....	25
Prilog 4. Pregled rezervi za FL lizing društava sa 30.09.2010. godine.....	25
Prilog 5. Konsolidovani bilans stanja po periodima.....	26
Prilog 6. Osnovni pokazatelji poslovanja.....	27
Prilog 7. Konsolidovani bilans uspjeha po periodima.....	27
Prilog 8. Rangiranje bilansne sume.....	28

1. UVOD

Poslovanje lizing društava u Federaciji BiH je regulisano Zakonom o lizingu koji je stupio na snagu 03.01.2009. godine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine” broj: 85/08 i 39/09). Zakonom se uređuju uslovi za osnivanje, poslovanje i prestanak rada lizing društava, prava i obaveze subjekata u poslovima lizinga, upravljanje rizicima, finansijsko izvještavanje i nadzor nad poslovanjem lizing društava.

U skladu sa odredbama ovog zakona, lizing društva na teritoriji Federacije BiH su bila obavezna uskladiti svoje poslovanje, odnosno od Agencije za bankarstvo Federacije BiH (u daljem tekstu Agencija) dobiti dozvolu za obavljanje poslova lizinga u roku od 12 mjeseci. Svih osam lizing društava, koliko ih posluje u Federaciji BiH, tokom prvog kvartala 2010. godine završilo je postupak usklađivanja sa Zakonom o lizingu, te je Agencija izdala rješenja o odobrenju za obavljanje poslova lizinga.

Negativni efekti globalne ekonomske i finansijske krize su krajem 2008. godine zaustavili ekspanziju rasta lizing društava, koja je doživjela svoj vrhunac u periodu od 2006. do 2008. godine.

U prvih devet mjeseci 2010. godine zabilježena je daljnja kontrakcija poslovnih aktivnosti lizing društava u Federaciji BiH u odnosu na periode maksimalne ekspanzije lizing industrije u Federaciji BiH (2006-2008). Bilansna suma sektora lizinga na dan 30.09.2010. godine iznosila je 1.231 miliona KM što je za 12,7% manje u odnosu na 31.12.2009. godine. Detaljnijom analizom trenda pada ukupne bilansne sume dolazi se do zaključka da je trend pada u toku 2010. godine (posmatrano po kvartalima) u odnosu na 31.12.2009. godine znatno manji u trećem kvartalu u odnosu na prethodna dva kvartala.

Navedene činjenice, kao i druge informacije o sektoru lizinga u Federaciji BiH, ukazuju na zaključak da lizing društva postepeno prilagođavaju poslovanje trenutnoj tržišnoj situaciji u okruženju u kojem obavljaju poslovne aktivnosti. Značajan pad bilansne sume u prvom i drugom kvartalu je uslovljen primjenom *Odluke o minimalnoj visini i načinu formiranja, upravljanja i održavanja rezervi za gubitke i upravljanje rizicima lizing društva* koju su lizing društva u Federaciji BiH dočekala prilično nespremno u kontekstu definisanja internih politika naplate dospjelih potraživanja. U ovom segmentu je također krajem trećeg kvartala usporen negativan trend.

Neophodno je pomenuti činjenicu da lošu finansijsku sliku ukupnog sektora uglavnom generiše loš finansijski položaj jednog lizing društva. Pomenuto društvo je, posmatrano u kumulativu, uzrokovalo gubitak veći od iznosa kapitala (što je još izraženije ukoliko se društvo pojedinačno posmatra). Poslovanje navedenog društva je pod posebnom pažnjom Agencije i u toku četvrtog kvartala će se zajedno sa vlasnikom navedenog društva pokušati pronaći prihvatljivo rješenje za sanaciju i prevazilaženje postojećeg problema. Ukoliko se bilansne pozicije navedenog društva isključe iz kumulativa, preostali dio sektora lizinga dobiva znatno drugačiju sliku (ukupni kapital je 40,4 miliona KM, neto gubitaka 13,4 miliona KM, koeficijent rezervi / prosječna aktiva po periodu 2,86%).

S obzirom da su negativni trendovi blago usporeni još uvijek ne predstavljaju činjenicu da je kriza unutar lizing sektora zaustavljena, kao niti da je potražnja za lizing proizvodima

značajno povećana u odnosu na prethodne periode. Navedene činjenice ukazuju na blagu stagnaciju negativnih trendova i transformaciju poslovanja lizing sektora. Još uvijek u poslovanju lizing sektora dominira smanjenje izvora finansiranja, povećanje troškova rezervi, povećanje otpisanih potraživanja (dominiraju otpisi po osnovu potraživanja iz zajma), a što ima za posljedicu ostvarenje gubitaka kod pet lizing društava. Dodatno, ukupan gubitak sektora lizinga (86,2 miliona KM) je premašio iznos osnovnog kapitala lizing društava, te je ukupan kapital sektora na kraju trećeg kvartala negativan (-8,5 miliona KM). Za potpuni oporavak je potreban duži period, kao i oživljavanje poslovnih aktivnosti u realnom sektoru BiH.

U toku trećeg kvartala 2010. godine, Udruženje društava za lizing u BiH je ispred lizing društava uputilo inicijativu Upravnom odboru Uprave za indirektno/neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine, za izmjenu i dopunu Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost, kojom bi se kamata koja se zaračunava po ugovorima o finansijskom lizingu isključila iz osnovice za obračun PDV-a, čime bi se povećala konkurentnost finansijskog lizinga kao proizvoda u odnosu na bankarske kredite.

Agencija kao regulatorna institucija koja obavlja superviziju (nadzor) lizing društava, sačinila je Informaciju o sektoru lizinga u Federaciji BiH (stanje 30.09.2010. godine) na osnovu analiza izvještaja o poslovanju koje lizing društva dostavljaju Agenciji na kvartalnoj i mjesečnoj osnovi (posredni – off site nadzor poslovanja). U toku trećeg kvartala je obavljen i neposredni nadzor jednog lizing društva.

Podaci u Informaciji o finansijskom volumenu, broju ugovora i tržišnom učešću su preuzeti od Udruženja društava za lizing u Bosni i Hercegovini. Finansijski pokazatelji u Informaciji koji se odnose na 2008. i 2009. godinu su preuzeti iz godišnjih revidiranih finansijskih izvještaja lizing društava urađenih od strane eksternih revizora.

1.1. Podzakonski akti Agencije za poslovanje lizing društava

Na osnovu Zakona o lizingu, izdavanje dozvola za osnivanje kao i poslovanje lizing društava detaljno je uređeno podzakonskim aktima Agencije, odnosno odlukama usvojenim od strane Upravnog odbora Agencije, objavljenim u “Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine” broj: 46/09.

Odluke Agencije kojima je definisano osnivanje-izdavanje dozvola za rad i poslovanje lizing društava su:

1. Odluka o uslovima i postupku za izdavanje i oduzimanje dozvole za obavljanje poslova lizinga,
2. Odluka o uslovima i postupku za izdavanje i oduzimanje saglasnosti lizing društvu,
3. Odluka o minimalnim standardima aktivnosti lizing društava na sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti,
4. Odluka o jedinstvenom načinu i metodu obračuna i iskazivanju efektivne kamatne stope za ugovor o finansijskom lizingu,
5. Odluka o jedinstvenom načinu i metodu obračuna i iskazivanja lizing naknade po ugovoru o operativnom lizingu,

6. Odluka o obliku i sadržaju izvještaja koje lizing društva dostavljaju Agenciji za bankarstvo Federacije BiH i rokovima izvještavanja,
7. Odluka o minimalnoj visini i načinu formiranja, upravljanja i održavanja rezervi za gubitke i upravljanje rizicima lizing društva,
8. Odluka o nadzoru lizing društava i
9. Odluka o naknadama koje lizing društva plaćaju Agenciji za bankarstvo Federacije BiH

Agencija je izdala Uputstvo za primjenu Odluke o jedinstvenom načinu i metodu obračuna i iskazivanju efektivne kamatne stope za ugovor o finansijskom lizingu i Uputstvo za izradu izvještaja lizing društava. Također, planirana je dopuna pojedinih postojećih odluka do kraja 2010. godine.

2. UČESNICI NA TRŽIŠTU

2.1. Broj lizing društava

Na dan 30.09.2010. godine u Federaciji BiH nije došlo do promjene broja lizing društva koja imaju dozvolu za obavljanje lizing poslova. Ukupno 8 lizing društava registrovanih u Federaciji BiH obavlja poslovne aktivnosti u 33 podružnice od kojih se 28 podružnica nalazi u Federaciji BiH i 5 u RS. Navedene podružnice u RS su u vlasništvu tri lizing društva iz Federacije BiH. U trećem kvartalu 2010. godine je započeta procedura otvaranja još jedne podružnice u RS. Lizing društva licencirana za obavljanje poslova lizinga su:

1. ASA Aleasing d.o.o. Sarajevo,
2. Euroleasing d.d. Mostar,
3. Hypo Alpe Adria Leasing d.o.o. Sarajevo,
4. NLB Leasing d.o.o. Sarajevo,
5. Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo,
6. S-Leasing d.o.o. Sarajevo,
7. UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo i
8. VB Leasing d.o.o. Sarajevo.

2.2. Vlasnička struktura

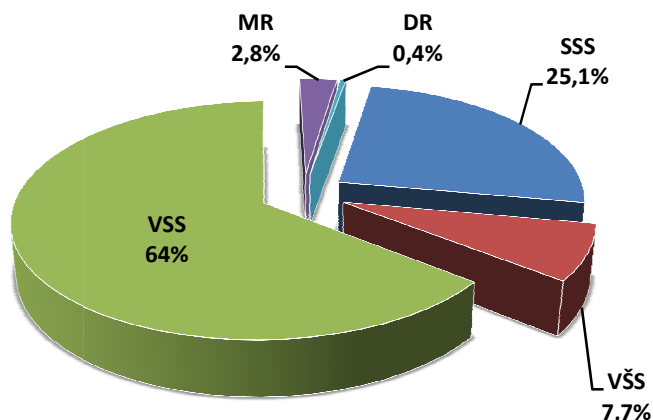
Od osam lizing društava, 3 lizing društva se nalaze u 100% vlasništvu nerezidentnih matičnih kuća, dok se četiri lizing društva nalaze u većinskom vlasništvu svojih nerezidentnih matičnih kuća i/ili domaćih banaka osnovanih stranim kapitalom. Jedno lizing društvo se nalazi u većinskom vlasništvu rezidenta.

2.3. Broj zaposlenih u lizing društvima

Na dan 30.09.2010. godine u lizing društvima Federacije BiH nije došlo do znatne promjene kada je u pitanju kadrovska struktura i broj uposlenih. Ukupno je zaposleno 247 uposlenika što je za jednog uposlenika manje u odnosu na 30.06.2010. godine. Kvalifikaciona struktura sa 30.09.2010. godine je: 1 doktor nauka, 7 magistara, 158 sa VSS-visokom stručnom

spremom, 19 sa VŠS-višom školskom spremom i 62 uposlana sa SSS-srednjom stručnom spremom. Navedenim zaključujemo da je kvalifikaciona struktura zaposlenih u sektoru lizinga ostala na zadovoljavajućem nivou.

Grafikon 1. Kvalifikaciona struktura u sektoru lizinga

Kada je u pitanju efikasnost zaposlenih prilikom ocjene performansi lizing društva, koristi se omjer aktive i broja zaposlenih (aktiva po zaposlenom). Na dan 30.09.2010. godine na nivou sektora lizinga na svakog zaposlenog se odnosi 4,9 miliona KM aktive (30.06.2010. godine - 5,1 miliona KM, 31.03.2010. godine - 5,4 miliona KM po zaposlenom). Istovremeno, na dan 30.09.2010. godine, u sektoru mikrokreditnih organizacija i fondacija ovaj pokazatelj je iznosio 374 hiljade KM aktive po zaposlenom, a bankarski sektor 2 miliona KM po zaposlenom.

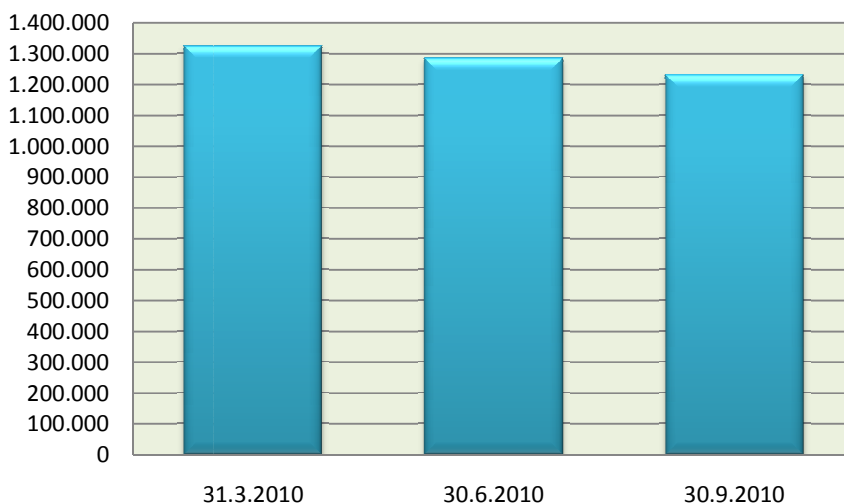
3. STRUKTURA BILANSA STANJA

3.1. Struktura aktive

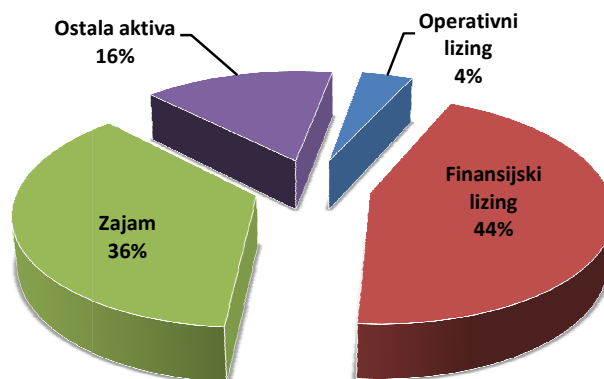
Ukupna aktiva sektora lizinga u Federaciji BiH na dan 30.09.2010. godine je iznosila 1.231 milion KM, što je za 180 miliona KM ili 12,7% manje u odnosu na 31.12.2009. godine. Na dan 30.09.2010. godine, 73% od ukupne aktive lizing društava se odnosi na tri lizing društva.

Posmatrano pojedinačno aktivu po lizing društvima, u trećem kvartalu 2010. godine, četiri lizing društva su zabilježila porast bilansne sume u odnosu na prethodni kvartal.

Grafikon 2. Konsolidovana aktiva sektora lizinga (u 000 KM)

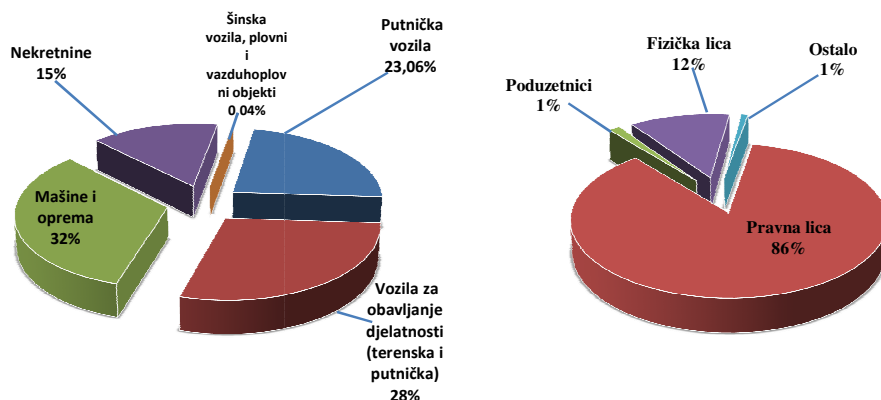

Grafikon 3. Struktura ukupne aktive sektora lizinga na dan 30.09.2010. godine

Najznačajnije učešće u strukturi ukupne aktive imala su neto potraživanja po osnovu finansijskog lizinga koja iznose 547,6 miliona KM, što predstavlja 44% aktive sektora lizinga. U odnosu na 30.06.2010. godine, neto potraživanja po osnovu finansijskog lizinga su smanjena za 0,11%, dok su u odnosu na 31.12.2009. godine smanjena za 4,4%. Smanjenje neto potraživanja je uzrokovano porastom rezervi za gubitke formiranim po osnovu finansijskog lizinga. Ukoliko se posmatraju bruto potraživanja po osnovu finansijskog lizinga u odnosu na 30.06.2010. godine, evidentan je rast od 1,16%. Blagi rast na bruto nivou je rezultat povećanog iznosa novih plasmana u trećem kvartalu 2010. godine, a što je detaljnije prikazano u dijelu Informacije 3.4. Plasmani prema predmetu lizinga i broju ugovora.

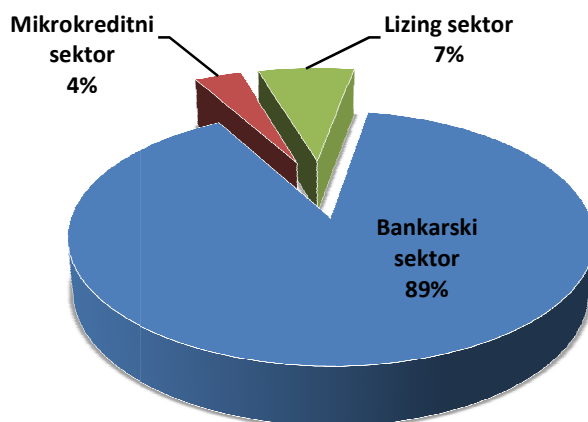
Grafikon 4. Struktura finansijskog lizinga prema predmetu i korisniku lizinga na dan 30.09.2010. godine

U strukturi ukupne aktive lizing društava na dan 30.09.2010. godine, 440 miliona KM ili 36% predstavljaju neto potraživanja po osnovu zajma. U poređenju sa prethodnim kvartalom kada su neto potraživanja po osnovu zajma iznosila 504 miliona KM, došlo je do smanjenja od 13% što je uzrokovano formiranjem novih otpisa potraživanja po osnovu zajma i povećanih rezervi za zajmove u toku trećeg kvartala 2010. godine. U strukturi ukupne aktive zajmovi će ostati u bilansima lizing društava dok ne isteknu rokovi na koje su odobreni.

U strukturi bilansne sume finansijskog sektora (ukupna aktiva banaka, lizing društava, MKO i MKF), na sektor lizinga odnosi se 7%, na bankarski sektor odnosi se 89% i 4% bilansne sume se odnosi na mikrokreditni sektor.

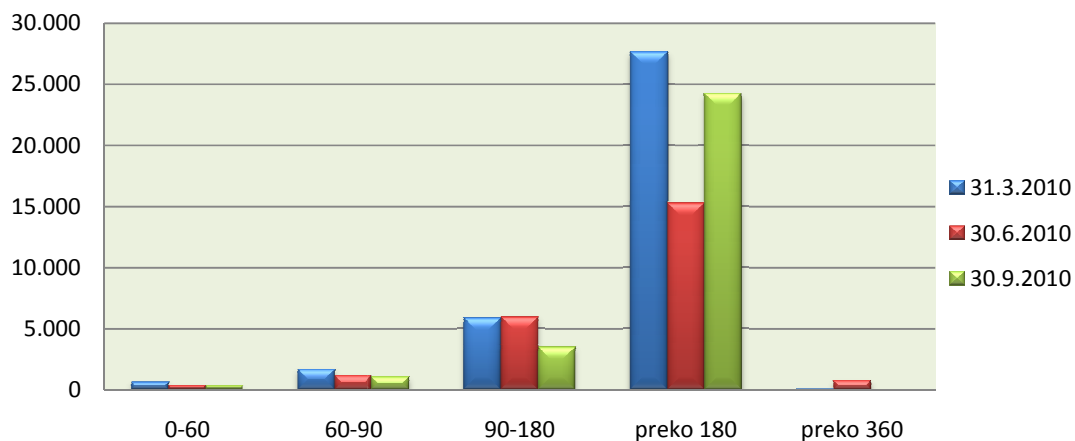
Grafikon 5. Struktura finansijskog sektora na dan 30.09.2010. godine

3.2. Kvalitet aktive

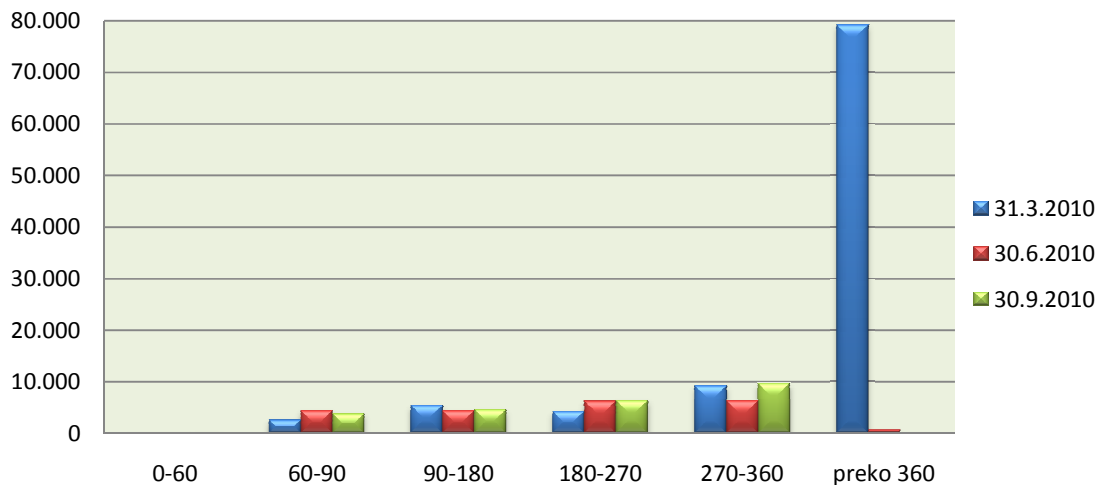
Rezerve za gubitke po finansijskom lizingu na dan 30.09.2010. godine iskazana su u iznosu od 29,1 miliona KM, što predstavlja povećanje za 24% (5,6 miliona KM) u odnosu na 30.06.2010. godine. Uzrok povećanja rezervi za gubitke po finansijskom lizingu u trećem kvartalu 2010. godine u odnosu na drugi kvartal, je povećanje potraživanja od čijeg je dospijeca proteklo više od 180 dana.

Grafikon 6. Rezerve za finansijski lizing prema danima kašnjenja u 2010. godini (u 000 KM)

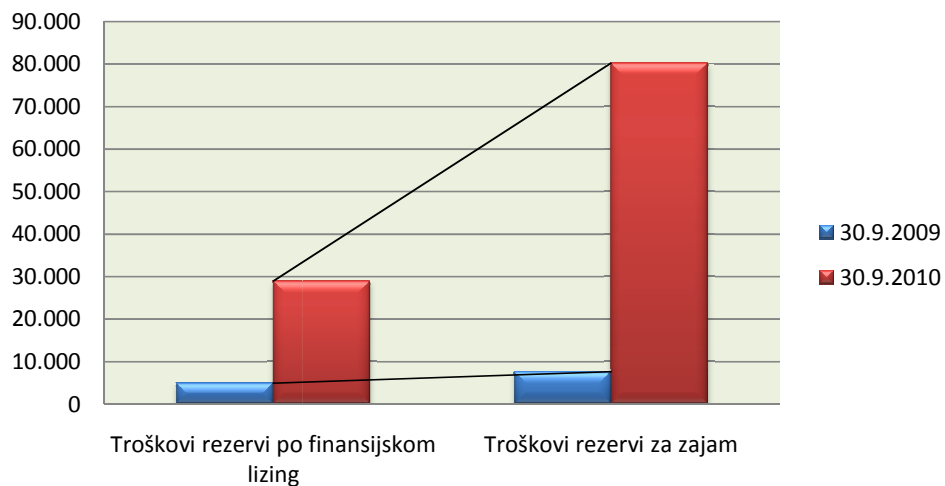
Rezerve za zajmove-kredite na dan 30.09.2010. godine su iznosila 24,6 miliona KM i povećana su za 11% (2,4 miliona KM) u odnosu na 30.06.2010. godine. U odnosu na 31.03.2010. godine, usljed otpisa potraživanja, rezerve za zajmove-kredite su smanjena za 75% (76,1 miliona KM). Naime, u toku prvog kvartala je evidentno da lizing društva nisu formirala otpise potraživanja dospelih preko 360 dana, te je navedena činjenica uzrokovala izvještajni nesklad i nelogičnost. Do povećanja rezervi u trećem kvartalu u odnosu na drugi kvartal 2010. godine je došlo usljed povećanja iznosa potraživanja od čijeg je dospijeca proteklo od 270-360 dana.

Grafikon 7. Rezerve za zajmove prema danima kašnjenja (u 000 KM)

Uzrok visokog nivoa rezervi i otpisanih potraživanja, odnosno visokog učešća rezervi u ukupnoj aktivi lizing društava je činjenica da lizing društva nisu dovoljno izdvajala rezervi za gubitke zbog pogoršanja kvaliteta aktive u periodima prije obaveze primjene Odluke o minimalnoj visini i načinu formiranja, upravljanja i održavanja rezervi za gubitke i upravljanja rizicima lizing društva, te nisu vršila otpis sumnjivih i spornih potraživanja. Također značajan uticaj na otežanu naplatu potraživanja finansiranih putem lizinga ima i smanjenje ekonomskih aktivnosti privrednih društava u BiH i nelikvidnost realnog sektora u BiH.

Grafikon 8. Troškovi rezervi za gubitke za finansijski lizing i zajam (u 000 KM)

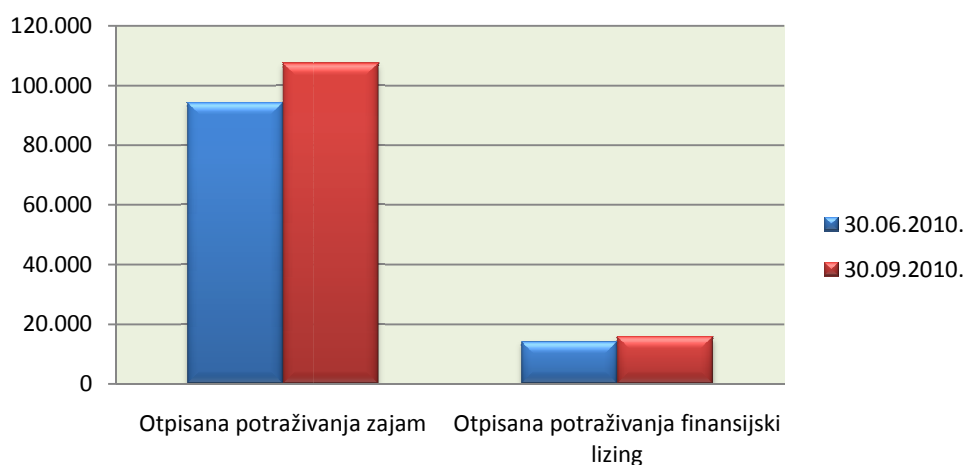

3.3. Vanbilansna evidencija – otpisana potraživanja

Ukupna otpisana potraživanja (vanbilansna evidencija) na dan 30.09.2010. godine iznosila su 123,1 miliona KM. Od navedenog iznosa, 87% ili 107,3 miliona KM se odnosi na otpise potraživanja po osnovu zajma. U strukturi otpisa po osnovu zajma, 90% otpisa je formiralo jedno lizing društvo. Od ukupnog iznosa otpisa po osnovu zajma, 99% su otpisi formirani u toku 2010. godine.

U strukturi ukupno otpisanih potraživanja, 13% ili 15,7 miliona KM se odnosi na potraživanja po finansijskom lizingu od čega se 87% odnosi na otpise formirane od strane 3 lizing društva. Od ukupnog iznosa otpisa po osnovu finansijskog lizinga, 77% su otpisi formirani u toku 2010. godine.

Grafikon 9. Otpisana potraživanja za zajam i finansijski lizing (u 000 KM)

3.4. Plasmani prema broju ugovora i predmetu lizinga

Na kraju trećeg kvartala 2010. godine, ukupan iznos finansiranja u toku 2010. godine putem lizinga iznosi 161,1 miliona KM i odnosi se na 4.030 aktiviranih lizing ugovora.

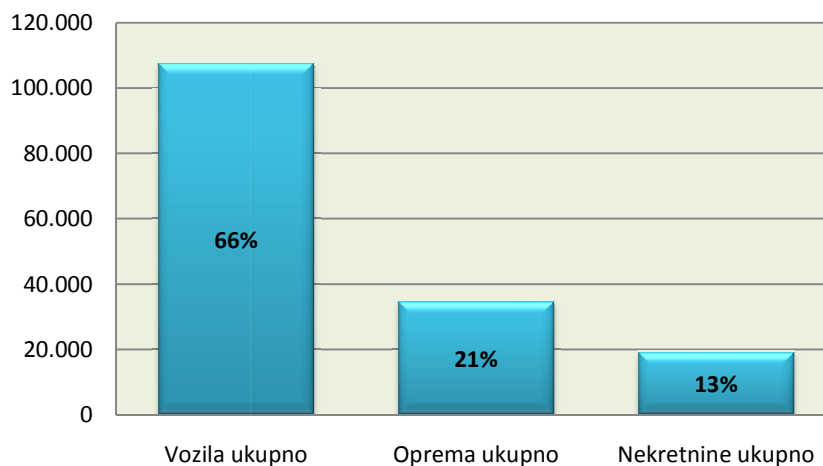
Ukupan iznos finansiranja u trećem kvartalu 2010. godine, iznosio je 62,7 miliona KM što predstavlja povećanje od 21,7% u odnosu na drugi kvartal 2010. godine i 33,6% u odnosu na prvi kvartal 2010. godine. Broj aktiviranih ugovora u trećem kvartalu 2010. godine je 1.537 što predstavlja povećanje od 12,6% u odnosu na drugi kvartal 2010. godine i 36,2% povećanje u odnosu na prvi kvartal 2010. godine. Trend rasta broja ugovora i iznosa finansiranja predstavljaju povećanje potražnje za finansiranje putem lizinga kao i aktivnijim djelovanjem lizing društava na BiH tržištu.

Najvećim iznosom od 107,5 miliona KM su finansirana vozila, 34,5 miliona KM je finansirana oprema i 19 miliona KM su finansirane nekretnine.

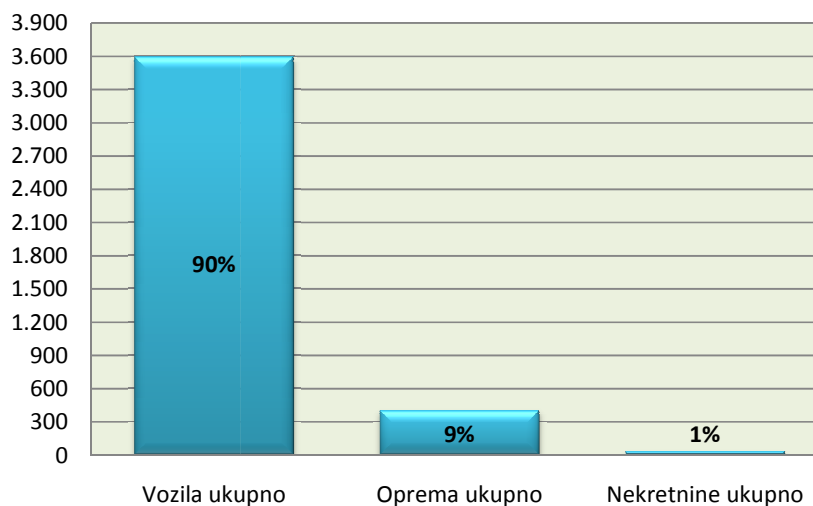
Tabela 1. Pregled finansiranja putem lizinga u prvih devet mjeseci 2010. godine

Lizing ugovori prema predmetu lizinga	I KVARTAL		II KVARTAL		III KVARTAL		UKUPNO	
	Finansijski volumen (000 KM)	Broj ugovora	Finansijski volumen (000 KM)	Broj ugovora	Finansijski volumen (000 KM)	Broj ugovora	Finansijski volumen (000 KM)	Broj ugovora
Putnički automobili	14.839	586	21.813	891	21.469	1.006	58.121	2.483
Dostavna vozila	3.978	220	2.832	134	2.940	131	9.750	485
Kamioni i prikolice	9.239	149	11.201	183	14.311	218	34.751	550
Ostalo	581	20	1.840	25	2.514	30	4.935	75
VOZILA UKUPNO	28.637	975	37.687	1.233	41.233	1.385	107.557	3.593
Mašine i ind.oprema	6.319	31	5.610	41	3.772	61	15.701	133
Građevinske mašine	2.940	31	3.602	37	5.993	45	12.535	113
IT i business oprema	0	0	0	0	254	6	254	6
Ostalo	1.371	80	1.592	46	3.116	24	6.079	150
Lager	0	0	0	0	0	0	0	0
OPREMA UKUPNO	10.630	142	10.804	124	13.135	136	34.569	402
Industrijske i poslovne zgrade	7.387	8	2.672	4	7.671	8	17.730	20
Stambene zgrade	260	3	364	4	675	8	1.299	15
Hoteli i ugostiteljski objekti	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostalo	0	0	0	0	0	0	0	0
NEKRETNINE UKUPNO	7.647	11	3.036	8	8.345	16	19.029	35
UKUPNO	46.914	1.128	51.527	1.365	62.714	1.537	161.155	4.030

Grafikon 10. Finansijski volumen prema predmetu finansiranja za devet mjeseci 2010. godine (u 000 KM)

Grafikon 11. Broj ugovora prema predmetu finansiranja za prvih devet mjeseci 2010. godine (u 000 KM)

Posmatrano u trećem kvartalu u 2010. godine, ukupno je aktivirano 1.385 ugovora kojim su finansirana vozila u iznosu od 41,2 miliona KM, što predstavlja 90% od ukupnog broja aktiviranih ugovora i 66 % od ukupnog finansijskog volumena. Finansijski volumen kojim je finansirana oprema zauzima 21% od ukupnog finansijskog volumena i 9% od ukupnog broja ugovora aktiviranih u trećem kvartalu 2010. godine. Nekretnine zauzimaju 13% od ukupnog finansijskog volumena i 1% od ukupnog broja aktiviranih ugovora u trećem kvartalu 2010. godine.

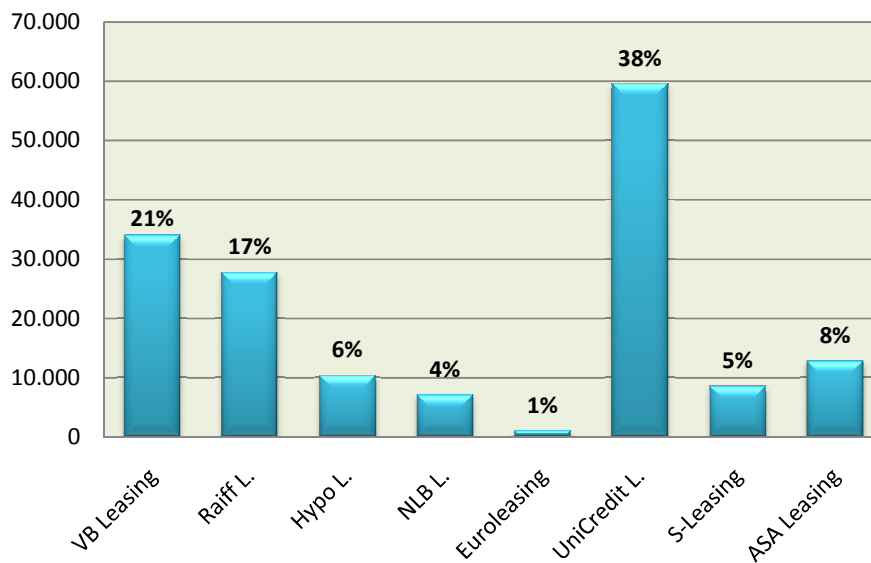
Tabela 2. Pregled finansiranja i tržišno učešće prema predmetu finansiranja za treći kvartal 2010. godine

Lizing ugovori prema predmetu lizinga	Finansijski volumen (000 KM)	Broj ugovora	Tržišno učešće fin. volumen %	Tržišno učešće broj ugovora %
Putnički automobili	21.469	1.006	52%	73%
Dostavna vozila	2.940	131	7%	9%
Kamioni i prikolice	14.311	218	35%	16%
Ostalo	2.514	30	6%	2%
VOZILA UKUPNO	41.233	1.385	66%	90%
Mašine i ind.oprema	3.772	61	28%	45%
Građevinske mašine	5.993	45	46%	33%
IT i business oprema	254	6	2%	4%
Ostalo	3.116	24	24%	18%
Lager	0	0	0%	0%
OPREMA UKUPNO	13.135	136	21%	9%
Industrijske i poslovne zgrade	7.671	8	92%	50%
Stambene zgrade	675	8	8%	50%
Hoteli i ugostiteljski objekti	0	0	0%	0%
Ostalo	0	0	0%	0%
NEKRETNINE UKUPNO	8.345	16	13%	1%
UKUPNO	62.714	1.537		

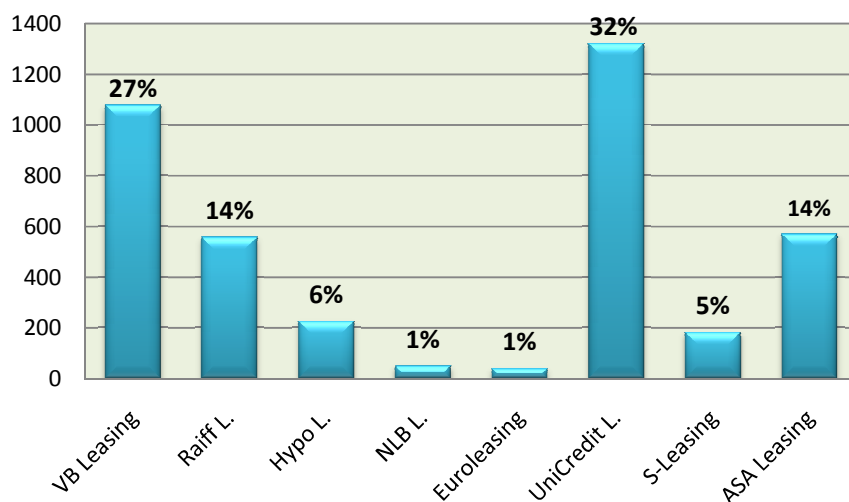
3.5. Pojedinačno tržišno učešće prema finansijskom volumenu i broju ugovora

U trećem kvartalu 2010. godine, tri lizing društva su realizovala 76% od ukupnog finansijskog volumena i 73% od ukupnog broja aktiviranih ugovora.

Grafikon 12. Tržišno učešće prema volumenu za prvih devet mjeseci 2010. godine (u 000 KM)

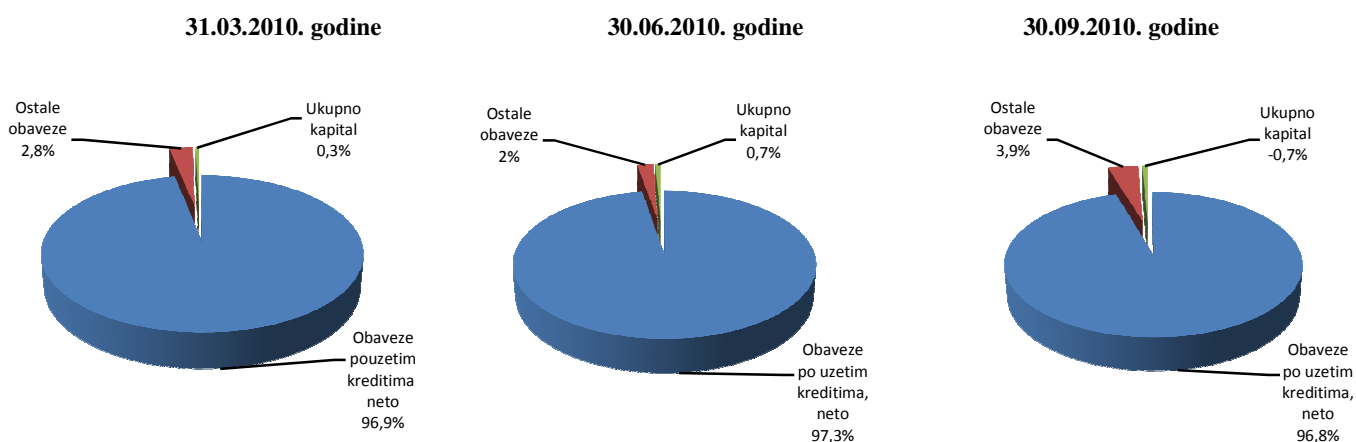
Grafikon 13. Tržišno učešće po broju ugovora za prvih devet mjeseci 2010. godine

3.6. Struktura pasive

U trećem kvartalu 2010. godine nije došlo do značajnih izmjena kada su u pitanju obaveze po uzetim kreditima. Obaveze po uzetim kreditima i dalje čine 97% ukupne pasive lizing društava. Dugoročne obaveze po uzetim kreditima u trećem kvartalu 2010. godine, kao i u drugom kvartalu 2010. godine čine 95% ukupnih obaveza po kreditima. Ukupne obaveze po kreditima smanjene su za 2,8% u odnosu na 30.06.2010. godine, odnosno 9% u odnosu na 31.12.2009. godine. Smanjenje je nastupilo usljed otplate postojećih kreditnih linija lizing društava kao i smanjenim kreditnim aktivnostima. Također, otežani uslovi prilikom zaduženja na tržištu novca su uzrokovali smanjenje obaveza po kreditima lizing društava, tako da lizing društva nisu sklapala nove kreditne aranžmane.

Grafikon 14. Struktura pasive u 2010. godini po kvartalima

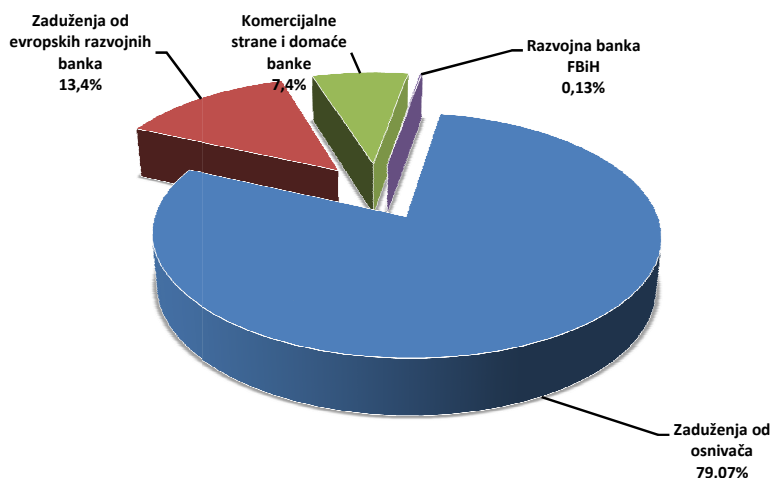

3.7. Izvori finansiranja

Struktura izvora finansiranja sa 30.09.2010. godine je slična strukturi izvora finansiranja sa 30.06.2010. godine uz blagi trend povećanja zaduženja kod osnivača lizing društava. U strukturi izvora finansiranja, 79,07% se odnosi na zaduženja od osnivača ili povezanih lica osnivača, dok se 13,4% odnosi na zaduženja od evropskih razvojnih banaka (EIB, EBRD, CEDB, DEG itd.). Sredstva od ovih banaka su po prirodi namjenska i uglavnom se odnose na razvoj srednjih i malih preduzeća, a obezbjeđena su bankarskim garancijama izdatim od strane matičnih banaka ili njihovih holding kompanija. Zbog lošijeg stanja u poslovanju lizing društava, zaduženje kod evropskih razvojnih banaka je otežano. Također, u strukturi izvora finansiranja, 7,4% se odnosi na komercijalne strane i domaće banke, dok 0,13% se odnosi na domaću razvojnu banku (Razvojna banka Federacije BiH).

Ukupna ponderisana nominalna kamatna stopa koju lizing društva plaćaju na izvore sredstava za prvih devet mjeseci 2010. godine je 3,57% na godišnjem nivou (kamatna stopa izračunata na bazi prosječnog stanja uzetih kredita i troška po osnovu kamate za prvih devet mjeseci 2010. godine). Ponderisana kamatna stopa koju društva plaćaju na izvore sredstava u 2009. godini (preračunato na isti način kao za prvih devet mjeseci 2010. godine) je iznosila 4,33% godišnje. Pad je uzrokovan smanjenjem referentnih kamatnih stopa na tržištu novca.

Grafikon 15. Struktura izvora finansiranja na dan 30.09.2010. godine

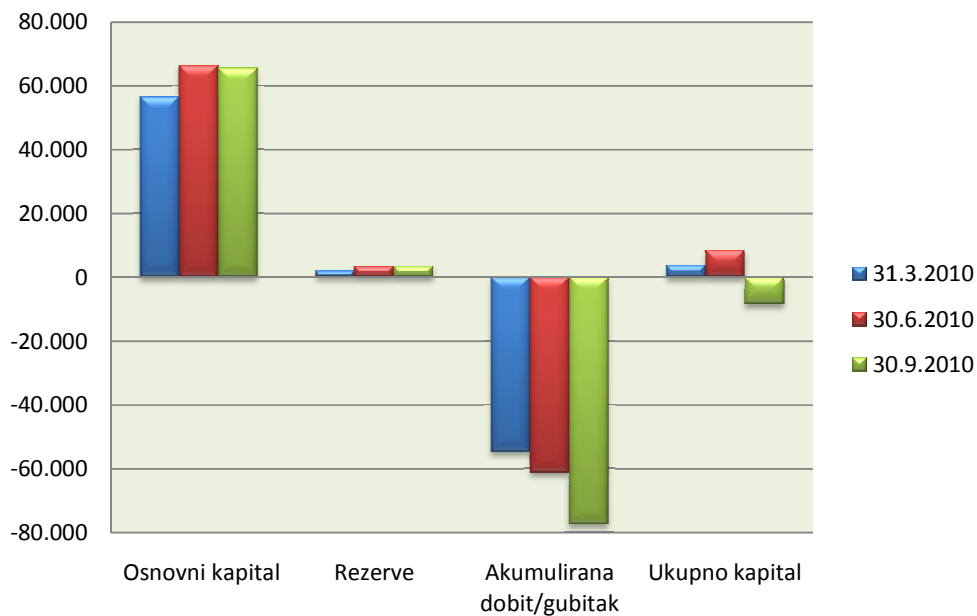

3.8. Kapital i rezerve

Na dan 30.09.2010. godine, osnovni kapital lizing društava je iznosio 65,5 miliona KM što je za 1,2% (850 hiljada KM) manje u odnosu na 30.06.2010. godine. Do smanjenja osnovnog kapitala je došlo kod jednog lizing društva jer je u toku neposredne kontrole izvršene od strane kontrolora Agencije konstatovano da je odluka Skupštine lizing društva o smanjenju osnovnog kapitala pogrešno evidentirana i izvršenom korekcijom iznos je smanjen za 850 hiljada KM. Analizom je utvrđeno da se 85% osnovnog kapitala lizing društava odnosi na tri lizing društva.

Ukupni kapital lizing društava je u trećem kvartalu 2010. godine bio negativan u iznosu od 8,5 miliona KM. Posljedica negativnog ukupnog kapitala su povećani iskazani gubici u trećem kvartalu 2010. godine.

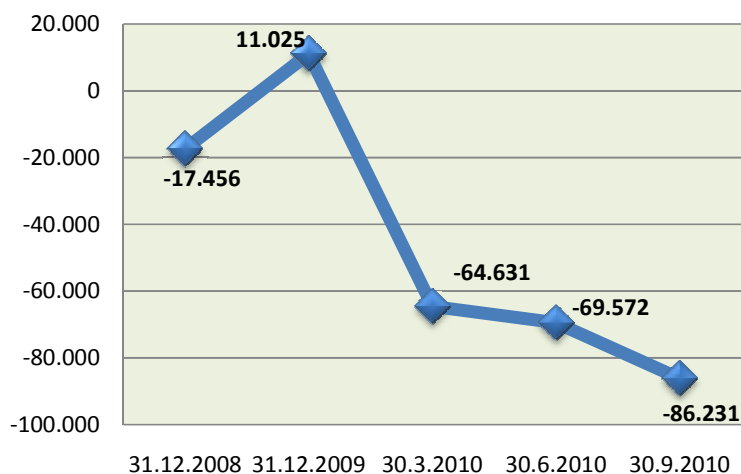
Grafikon 16. Pregled rezervi i kapitala za 2010. godinu (u 000 KM)

4. FINANSIJSKI REZULTAT POSLOVANJA

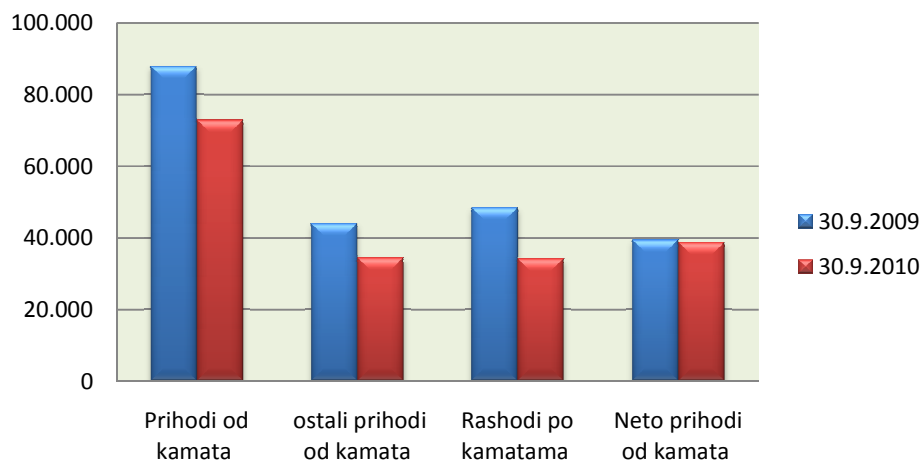
Na nivou sektora lizinga u periodu od 01.01.2010. do 30.09.2010. godine, ostvaren je gubitak u iznosu od 86,2 miliona KM, što predstavlja porast gubitka u iznosu od 16,6 miliona KM u odnosu na 30.06.2010. godine. Dobit nakon oporezivanja ostvarila su tri lizing društva u iznosu od 1,5 miliona KM, dok je gubitak iskazalo 5 lizing društava u iznosu od 87,7 miliona KM.

Grafikon 17. Pregled dobiti /gubitka za 2008, 2009 i tri kvartala 2010. godine (u 000 KM)

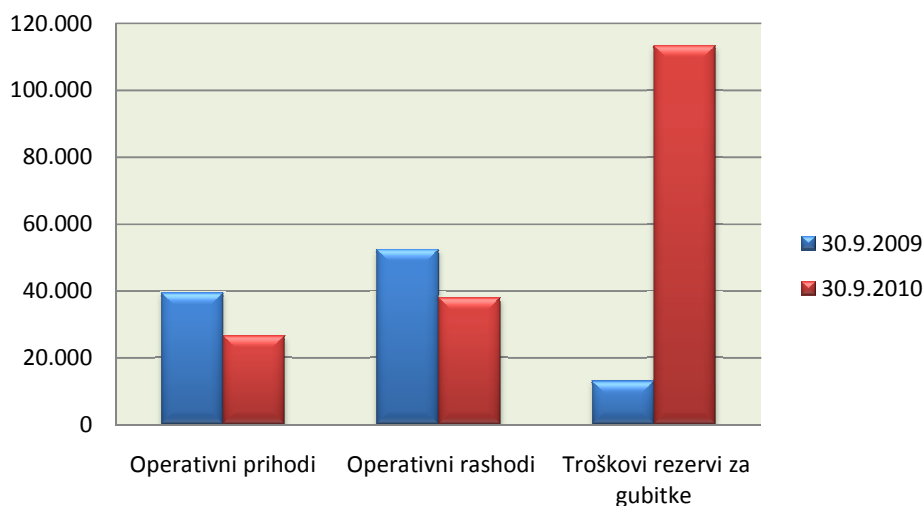

Prihodi od kamata po finansijskom lizingu (prosjeak na mjesečnom nivou) u trećem kvartalu 2010. godine je ostao na istom nivou u odnosu na drugi kvartal 2010. godine. Ukupan neto prihod od kamata u trećem kvartalu 2010. godine je iznosio 38,6 miliona KM, dok je 30.09.2009. godine ukupan neto prihod od kamata iznosio 39,4 miliona KM što predstavlja smanjenje od 2%. Smanjena poslovna aktivnost lizing društava (novi plasmani) su uzrokovali smanjenje prihoda od kamata. Ponderisana nominalna kamatna stopa na plasmane finansijskog lizinga za prvih devet mjeseci 2010. godine je iznosila 8 % (izračunato na bazi prosječnih stanja i prihoda po osnovu kamate po finansijskom lizingu), dok je u drugom kvartalu ponderisana nominalna kamatna stopa iznosila 8,61%. Na smanjenje ponderisane nominalne kamatne stope po finansijskom lizingu uticalo je smanjenje referentnih kamatnih stopa na tržištu novca (EURIBOR i LIBOR), odnosno reprogrami ugovora o lizingu koji su izvršeni u trećem kvartalu 2010. godine.

Grafikon 18. Pregled finansijskih prihoda i rashoda (u 000 KM)

Grafikon 19. Pregled operativnih prihoda i rashoda (u 000 KM)

U poređenju sa istim periodom prethodne godine, evidentan je pad kako operativnih prihoda tako i operativnih rashoda, što je uzrokovano manjim obimom poslovanja i aktivnostima lizing društava na smanjenju operativnih rashoda kao jedne od mjera u periodima ekonomske krize. Povećanje troškova rezervi za gubitke je uzrokovano činjenicom da su lizing društva formirala nedovoljan iznos rezervi za gubitke u prethodnim periodima poslovanja, te su sa stupanjem na snagu Odluke o minimalnoj visini i načinu formiranja, upravljanja i održavanja rezrvi za gubitke i upravljanje rizicima u lizing društava, većina društava u portfoliju imala potraživanja sa velikim brojem dana kašnjenja, što je uzrokovalo značajan iznos otpisa i povećanje troškova rezervi za gubitke.

5. PONDERISANE NOMINALNE I EFEKTIVNE KAMATNE STOPE

Efektivna kamatna stopa predstavlja stvarnu relativnu cijenu ugovora o lizingu, izražena na godišnjem nivou, iskazuje se u skladu sa Odlukom o jedinstvenom načinu i metodi izračuna i iskazivanja efektivne kamatne stope za ugovore o finansijskom lizingu.

Prosječna nominalna kamatna stopa se u trećem kvartalu 2010. godine za kratkoročne ugovore o lizingu kretala u rasponu od 7% do 9,05%, dok se efektivna kamatna stopa kretala u rasponu od 8,35% do 15,08%. Prosječna nominalna kamatna stopa u trećem kvartalu 2010. godine za dugoročne ugovore o lizingu se kretala u rasponu od 7,75% do 9,05%, a efektivna kamatna stopa u rasponu od 8,97% do 12,88 %.

U trećem kvartalu 2010. godine, ukupna prosječna nominalna kamatna stopa za ugovore o lizingu je 8,31%, a efektivna kamatna stopa je 10,95 %.

U poređenju sa prethodnim kvartalom, u trećem kvartalu 2010. godine je evidentan blagi pad nominalnih i efektivnih kamatnih stopa po novosklopljenim ugovorima u navedenim periodima.

Značajna razlika između nominalne i efektivne kamatne stope je posljedica PDV-a na kamatu, koji je obavezan dio ugovora o finansijskom lizingu (plaćanje unaprijed od strane korisnika

lizinga), kao i dodatni troškovi lizing aranžmana koji su često sastavni dio mjesečne najamnine lizing ugovora (kasko osiguranje i sl.).

Poređenjem iznosa finansiranja drugog i trećeg kvartala 2010. godine, konstatovano je da je u trećem kvartalu uslijedilo povećanje iznosa finansiranja za 40,11 % u odnosu na drugi kvartal. Najveći porast je zabilježen u segmentu finansiranja teretnih i putničkih vozila, kao i u segmentu dugoročnog finansiranja nekretnina.

Tabela 4 – Uporedba prosječnih nominalnih i efektivnih kamatnih stopa za drugi i treći kvartal 2010. god.

R.b.	O P I S	II KVARTAL			III KVARTAL		
		Iznos finansiranja u (000) KM	Ponderisana nominalna kamatna stopa (prosječna)	Ponderisana efektivna kamatna stopa (prosječna)	Iznos finansiranja u (000) KM	Ponderisana nominalna kamatna stopa (prosječna)	Ponderisana efektivna kamatna stopa (prosječna)
1.	Kratkoročni lizing ugovor prema predmetu lizinga:	1.461	8,61%	12,83%	1.575	8,38%	13,03%
a.	putnička vozila	1.051	8,70%	12,97%	1.219	8,58%	13,03%
b.	vozila za obavljanje djelatnosti (terenska i putnička)	391	8,35%	12,26%	355	7,71%	13,07%
.	mašine i oprema	7	7,00%	10,72%	1	7,00%	8,35%
d.	nekretnine	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
e.	šinska vozila, plovni i vazduhoplovni objekti	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
f.	aparati za domaćinstvo	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
g.	Ostalo	12	10,00%	20,06%	0	0,00%	0,00%
1.1.	Kratkoročni lizing ugovor prema korisniku lizinga:	1.460	8,63%	12,90%	1.575	8,38%	13,03%
a.	pravna lica	1.258	8,57%	12,54%	1.257	8,25%	12,51%
b.	preduzetnici	53	9,78%	15,17%	0	0,00%	0,00%
c.	fizička lica	149	8,72%	15,16%	318	8,92%	15,08%
2.	Dugoročni lizing ugovor prema predmetu lizinga:	44.752	8,33%	11,17%	63.175	8,31%	10,90%
a.	putnička vozila	15.162	8,82%	12,06%	19.793	8,55%	11,82%
b.	vozila za obavljanje djelatnosti (terenska i putnička)	11.841	7,97%	10,72%	18.583	7,75%	10,46%
c.	mašine i oprema	10.008	8,60%	11,60%	13.718	8,55%	11,37%
d.	nekretnine	7.731	7,58%	9,52%	11.070	8,54%	9,40%
e.	šinska vozila, plovni i vazduhoplovni objekti	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
f.	aparati za domaćinstvo	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
g.	Ostalo	10	11,36%	17,72%	11	8,19%	8,97%
2.1.	Dugoročni lizing ugovor prema korisniku lizinga:	44.752	8,34%	11,21%	63.175	8,32%	10,84%
a.	pravna lica	36.449	8,18%	10,93%	53.299	8,24%	10,62%
b.	preduzetnici	755	9,65%	12,77%	513	9,05%	12,88%
c.	fizička lica	7.549	8,98%	12,41%	9.363	8,73%	11,95%
UKUPNA PONDERISANA KAMATNA STOPA ZA II I III KVARTAL 2010. GODINE:		46.212	8,34%	11,22%	64.750	8,31%	10,95%

Ukupna ponderisana nominalna kamatna stopa je smanjena u trećem kvartalu 2010. godine za 0,35%, dok je ukupna ponderisana efektivna kamatna stopa smanjena za 2,4%.

Za ugovore o finansijskom lizingu koji su odobreni u izvještajnom mjesecu, lizing društva su bavezna na mjesečnom nivou izvještavati Agenciju o ponderisanim nominalnim i efektivnim kamatnim stopama, a u skladu sa propisanom metodologijom. Na taj način se ostvaruje transparentnost i uporedivost finansiranja putem lizinga.

6. ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Nakon detaljne analize pokazatelja poslovanja lizing društava u Federaciji BiH za prvih devet mjeseci 2010. godine i poređenja sa prethodnim periodima, možemo zaključiti da se sektor lizinga u Federacije BiH još uvijek suočava sa značajnim poteškoćama poslovanja koje proizilaze iz naplate postojećih potraživanja koja su nastala u prethodnim periodima.

Otežana naplata koja je dominirala u sektoru lizinga u periodu do primjene Odluka FBA, negativni efekti recesije i usporavanje ekonomskih aktivnosti u BiH, otežano zaduženje na domaćem i ino tržištu novca, kao i nelikvidnost matičnih banaka (osnivača) su ključni faktori koji su doprijenijeli postojećem stanju.

Blagi trend porasta makroekonomskih pokazatelja (kako u BiH tako i u zemljama okruženja i EU) i samim tim blago povećana potražnje za finansiranjem putem lizinga, kao i reorganizacija poslovanja unutar lizing društava u smislu prilagođavanja poslovanja u uslovima krize i usklađivanje sa regulatornim propisima, su faktori koji mogu značajno uticati na zaustavljanje negativnih trendova koji dominiraju unutar sektora i stabilizovati postojeću situaciju u kontekstu revitalizacije lizing sektora u Federaciji BiH.

Na osnovu pokazatelja dobivenim iz lizing sektora u zemljama okruženja dolazi se do zaključka da lizing društva u okruženju imaju sličan trend poslovanja kao i lizing društva u Federaciji BiH. U zemljama okruženja lizing tržište je znatno razvijenije u kontekstu volumena finansiranja, te su gubici u poslovanju apsorbovani iz velikog obima transakcija, kao i činjenica da su regulatorne i porezne institucije ranije pokrenule konsolidaciju i usklađivanje lizing tržišta sa zakonskom regulativom.

Najveći uticaj na poslovanje lizing društava imaju zajmovi-kreditni koji su plasirani od strane lizing društava do 01.01.2009. godine. Analiza lizing društava pokazuje da lizing društva koja nisu plasirala zajmove imaju znatno manje probleme i uspijevaju sačuvati dobre finansijske pokazatelje.

Portfolio finansijskog lizinga se može ocjeniti kao zadovoljavajući uzimajući u obzir objektivne tržišne okolnosti i stanje u BiH ekonomiji.

Agencija će u narednom periodu fokusirati na sljedeće aspekte:

- poduzimanje mjera i aktivnosti u okviru svojih nadležnosti za prevazilaženje i ublažavanje negativnih efekata globalne finansijske krize na sektor lizinga u Federaciji BiH,
- nastaviti kontinuiran nadzor lizing društava posrednim i neposrednim kontrolama,
- dopunjavanje regulative za lizing sektor koja se odnosi na djelovanje i poslovanje lizing društava,
- unapređivanje saradnje sa Udruženjem društava za lizing u BiH, kao i pružanje stručne pomoći u primjeni zakonske i podzakonske regulative za lizing društva.

Imajući u vidu smanjenje privrednih i ekonomskih aktivnosti u BiH, da bi sačuvali kvalitet poslovanja, lizing društva trebaju dodatno da se fokusiraju na kontrolu dospjelih nenaplaćenih

potraživanja, odnosno najveću pažnju treba posvetiti nekvalitetnim plasmanima i poduzimanju aktivnosti na unapređenju naplate dospjelih potraživanja.

Aktivnosti lizing društava trebaju biti usmjerene na:

- politike i procedure upravljanja kreditnim, operativnim i tržišnim rizicima,
- pokrića iskazanih gubitaka nastalih u toku 2010. godine kroz povećanje osnovnog kapitala,
- uspostavi sistema internih kontrola i funkciju interne revizije kao neovisne u izvršavanju svojih zadataka,
- unapređenje informatičke podrške u cilju adekvatnijih računovodstvenih evidencija i kvalitetnijeg izvještavanja,
- detaljnije informisanje klijenata o proizvodima koje lizing društva nude u cilju boljeg razumjevanja i ozbiljnijeg pristupa finansiranju putem lizinga,
- redovno, ažurno i tačno dostavljanje podataka Centralnom registru kredita kod Centralne banke BiH.

7. PRILOZI

Prilog 1. Osnovni podaci o lizing društvima

R. br.	Naziv lizing društva	Adresa i sjedište	Direktor	Telefon	Datum izdavanja FBA licence	Broj zaposl.	Web adresa
1.	Euroleasing d.d. Mostar	Vukovarska 1, Mostar	Renata Perić	+ 387 36 394 500	03.02.201.	7	www.euroleasing.ba
2.	S-Leasing d.o.o. Sarajevo	Dženetića čikma 1, Sarajevo	Katarina Sabol	+ 387 33 565 850	11.02.2010	8	www.s-leasing.ba
3.	ASA Aleasing d.o.o. Sarajevo	Bulevar Meše Selimovića 16, Sarajevo	Abaza Dženamir	+ 387 33 771 222	22.03.201.	21	www.asa-abanka-leasing.ba
4.	Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	Branilaca Sarajeva 20, Sarajevo	Belma Sekavić - Bandić	+ 387 33 254 354	19.01.2010	70	www.rlbh.ba
5.	UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo	Džemala Bijedića 2, Sarajevo	Denis Silajdžić	+ 387 33 721 750	16.03.2010	24	www.unicreditleasing.ba
6.	Hypo Alpe Adria Leasing d.o.o. Sarajevo	Trg solidarnosti 12, Sarajevo	Alma Nefić	+ 387 33 702 100	16.03.2010.	72	www.hypo-leasing.ba
7.	VB Leasing d.o.o. Sarajevo	Fra Anđela Zvizdovića 1, Sarajevo	Slobodan Vujić	+ 387 33 276 280	12.01.2010.	36	www.vbleasing.ba
8.	NLB Leasing d.o.o. Sarajevo	Zmaja od Bosne 14c, Sarajevo	Amela Kalisi	+ 387 33 716 135	19.03.2010.	9	www.nlbleasing.ba
					UKUPNO	247	

Prilog 2. Pregled vlasničke strukture lizing društava

LIZING DRUŠTVO	IME-NAZIV VLASNIKA	učešća%
ASA ALEASING d.o.o. Sarajevo	ASA FINANCE d.d. Sarajevo	51,00%
	ALEASING d.o.o. Celje	49,00%
EUROLEASING d.d. Mostar	EUROLEASING d.o.o. Zagreb	27,24%
	EUROHERC osiguranje d.d. Sarajevo	17,66%
	EUROHERC osiguranje d.d. Zagreb	13,52%
	BSO d.d. Sarajevo	8,40%
	AGRAM životno osiguranje d.d. Zagreb	6,79%
	JADRANSKO osiguranje d.d. Zagreb	6,79%
	EUROAGRAM TIS d.o.o. Zagreb	6,50%
	EURO DAUS d.d. Split	6,50%
	EURODOM d.o.o. Osijek	6,50%
HYPO ALPE ADRIA LEASING d.o.o. Sarajevo	HYPO ALPE ADRIA LEASING HOLDING AG. Klagenfurt	100,00%
RAIFFEISEN LEASING d.o.o. Sarajevo	RAIFFEISEN LEASING INTERNATIONAL GmbH, Vienna	51,00%
	RAIFFEISEN BANK d.d. Sarajevo, BiH	49,00%
NLB LEASING d.o.o. Sarajevo	NLB LEASING d.o.o. Ljubljana	100,00%
S-LEASING d.o.o. Sarajevo	STEIERMAERKISCHE BANK UND SPARKASSEN AG, Graz	90,00%
	SPARKASSE BANK d.d. Sarajevo	10,00%
UNICREDIT LEASING d.o.o. Sarajevo	UNICREDIT LEASING S.p.A., Milan	100,00%
VB LEASING d.o.o Sarajevo	VB LEASING INTERNATIONAL GmbH, Vienna	51,00%
	VOLKSBANK d.d. Sarajevo	49,00%

Prilog 3. Pregled rezervi za zajmove lizing društava sa 30.09.2010. godine (u 000 KM)

R.br	Dani kašnjenja	Stopa rezervisanja	Iznos potraživanja	Ukupne rezerve
1	0-60	0,05%	277.137	139
2	60-90	5%	76.291	3.815
3	90-180	10%	46.017	4.602
4	180-270	30%	21.239	6.371
5	270-360	50%	19.317	9.658
6	preko 360	100%	42	42
UKUPNO			440.043	24.627

Prilog 4. Pregled rezervi za FL lizing društava sa 30.09.2010. godine (u 000 KM)

R. br.	Dana kašnjenja	Stopa rez. za FL (pokretne stvari)	Stopa rez za FL (nepokretne stvari)	Iznos potraživanja za pok. stvari	Iznos potraživanja za nepokretne	Za pokretne stvari	Za nepokretne stvari	Ukupna rezervisanja
1	0-60	0,50%	0,50%	56.518	6.503	283	33	315
2	60-90	10%	10%	9.394	95	1.047	10	1.056
3	90-180	50%	50%	6.352	246	3.370	123	3.493
4	preko 180	100%	75%	23.108	1.517	23.105	1.136	24.243
5	preko 360		100%	0	0	0	0	0
UKUPNO				95.372	8.361	27.805	1.302	29.107

Prilog 5. Konsolidovani bilans stanja po periodima (000 KM)

Red. broj	OPIS	31.12.2009		30.6.2010		30.9.2010		% rasta	
		Iznos	%	Iznos	%	Iznos	%	30.6.2010 / 31.12.2009	30.09./ 30.06.2010
	AKTIVA								
1.	Novac i novčani ekvivalenti	28.940	2,06%	27.516	2,14%	21.560	1,75%	-4,92%	-21,65%
2.	Plasmani bankama	45.000	3,20%	45.000	3,50%	45.000	3,66%	0,00%	0,00%
3.	Potraživanja po finansijskom lizingu, neto (3a-3b-3c-3d)	564.464	40,09%	548.266	42,67%	547.686	44,49%	-2,87%	-0,11%
3a)	potraživanja po finansijskom lizingu, bruto	674.582	47,92%	671.166	52,24%	678.925	55,15%	-0,51%	1,16%
3b)	rezerve za gubitke	10.245	0,73%	23.472	1,83%	29.107	2,36%	129,11%	24,01%
3c)	odgođeni prihodi po osnovu kamata	98.648	7,01%	98.223	7,64%	101.084	8,21%	-0,43%	2,91%
3d)	odgođeni prihodi po osnovu naknada	1.225	0,09%	1.205	0,09%	1.048	0,09%	100,00%	-13,03%
4.	Potraživanja od subsidijarnih lica	84.333	5,99%	83.587	6,51%	83.102	6,75%	-0,88%	-0,58%
5.	Materijalna i nematerijalna imovina, neto (5a+5b-5c-5d)	95.739	6,80%	98.449	7,66%	95.383	7,75%	2,83%	-3,11%
5a)	materijalna i nematerijalna imovina-vlastita sredstva	46.865	3,33%	50.820	3,96%	50.616	4,11%	8,44%	-0,40%
5b)	materijalna i nematerijalna imovina - operativnog lizinga	73.914	5,25%	76.138	5,93%	74.066	6,02%	3,01%	-2,72%
5c)	ispravka vrijednosti -vlastita sredstva	8.085	0,57%	9.248	0,72%	9.795	0,80%	14,38%	5,91%
5d)	ispravka vrijednosti-operativni lizing	16.955	1,20%	19.261	1,50%	19.504	1,58%	13,60%	1,26%
6.	Dugoročne investicije	40.039	2,84%	37.435	2,91%	36.973	3,00%	-6,50%	-1,23%
7.	Ostala aktiva	549.308	39,02%	444.603	34,61%	401.243	32,60%	-19,06%	-9,75%
	UKUPNA AKTIVA (1+2+3+4+5+6+7)	1.407.823	100,00%	1.284.856	100,00%	1.230.947	100,00%	-8,73%	-4,20%
	PASIVA								
9.	Obaveze po uzetim kreditima, neto (9a+9b-9c)	1.320.288	93,78%	1.250.695	97,34%	1.191.363	96,78%	-5,27%	-4,74%
9a)	obaveze po kratkoročnim kreditima	61.817	4,39%	61.300	4,77%	60.888	4,95%	-0,84%	-0,67%
9b)	obaveze po dugoročnim kreditima	1.259.252	89,45%	1.190.027	92,62%	1.130.998	91,88%	-5,50%	-4,96%
9c)	unaprijed plaćeni troškovi i naknada	781	0,06%	632	0,05%	523	0,04%	-19,08%	-17,25%
10.	Ostale obaveze	40.242	2,86%	25.694	2,00%	48.079	3,91%	-36,15%	87,12%
	UKUPNO OBAVEZE (9+10)	1.360.530	96,64%	1.276.389	99,34%	1.239.442	100,69%	-6,18%	-2,89%
11.	Osnovni kapital	36.064	2,56%	66.379	5,17%	65.529	5,32%	84,06%	-1,28%
12.	Rezerve	1.975	0,14%	3.423	0,27%	3.423	0,28%	73,32%	0,00%
13.	Akumulirana dobit/gubitak	9.254	0,66%	-61.335	-4,78%	-77.447	-6,29%	-762,79%	26,27%
	UKUPNO KAPITAL (11+12+13)	47.293	3,36%	8.467	0,66%	-8.495	-0,69%	-82,10%	-200,33%
	UKUPNO PASIVA (9+10+11+12+13)	1.407.823	100,00%	1.284.856	100,00%	1.230.947	100,00%	-8,73%	-4,20%

Prilog 6. Osnovni pokazatelji poslovanja

	31.12.2008	31.12.2009	30.6.2010	30.9.2010
Aktiva po zaposlenom (000 KM)	5.928	5.677	5.181	4.984
Ukupne obaveze prema ukupnom kapitalu (u %)	54,92	28,77	150,75	- 145,90
Ukupne obaveze prema osnovnom kapitalu (u %)	55,92	37,73	19,23	18,91
CIR (Omjer troškova i prihoda)* (u %)	99,44	75,22	71,59	75,77
Omjer troškova rezervi i prosječne aktive	1,15	1,68	13,03	11,03

* *Napomena:* u troškove nisu uključeni troškovi rezervacija.

Prilog 7. Konsolidovani bilans uspjeha po periodima (u 000 KM)

Red. broj	OPIS	31.12.2009		30.6.2010		30.9.2010		% rasta (pro rate)	
		Iznos (000 BAM)	% u ukupnim prihodima	Iznos (000 BAM)	% u ukupnim prihodima	Iznos (000 BAM)	% u ukupnim prihodima	30.6.2010 / 31.12.2009	30.09./ 30.06.2010
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI								
1.	Prihodi od kamata (1a+1b)	120.123	78%	48.864	76%	72.854	77%	-19%	-1%
1a)	Kamate po finansijskom lizingu	64.479	42%	23.954	37%	35.770	38%	-26%	0%
1b)	Ostali prihodi od kamata	55.644	36%	24.910	39%	37.084	39%	-10%	-1%
2.	Rashodi po kamatama	61.774	40%	22.530	35%	34.173	36%	-27%	1%
3.	Neto prihodi od kamata (1.-2.)	58.349	38%	26.334	41%	38.681	41%	-10%	-2%
II	OPERATIVNI PRIHODI I RASHODI								
4.	Operativni prihodi (4a+4b)	33.743	22%	15.331	24%	22.364	23%	-9%	-3%
4a)	Prihodi od operativnog lizinga	14.746	10%	6.789	11%	10.083	11%	-8%	-1%
4b)	Ostali operativni prihodi	18.997	12%	8.542	13%	12.281	13%	-10%	-4%
5.	Operativni rashodi (5a+5b+5c)	53.959	35%	23.428	36%	37.978	40%	-13%	8%
5a)	Troškovi plata i doprinosa	11.089	7%	5.394	8%	8.291	9%	-3%	2%
5b)	Troškovi poslovnog prostora	14.281	9%	7.642	12%	11.544	12%	7%	1%
5c)	Ostali operativni troškovi	28.590	19%	10.392	16%	18.143	19%	-27%	16%
6.	Troškovi rezervi za gubitke	25.270	16%	87.714	137%	109.137	115%	594%	-17%
7.	Dobit prije poreza (3+4-5-6)	12.864	8%	-69.477	-108%	-86.070	-90%	-1.180%	-17%
8.	Porez na dobit	1.839	1%	95	0%	161	0%	-90%	13%
9.	Neto dobit (7-8)	11.025	7%	-69.572	-108%	-86.231	-91%	-1.362%	-17%

Prilog 8. Rangiranje bilansne sume

30.06.2010.					30.9.2010.					
Rang	Lizing društvo	Bilansna suma (000 KM)	Učešće 2010.	Kumul. učešće	Rang	Lizing društvo	Bilansna suma (000 KM)	Učešće 2010.	Kumul. učešće	Indeks bilansne sume
1.	Hypo Alpe-Adria-Leasing d.o.o.	499.645	38,89%	38,89%	1.	Hypo Alpe-Adria-Leasing d.o.o.	485.350	39,43%	39,43%	97
2.	Raiffeisen Leasing d.o.o.	270.109	21,02%	59,91%	2.	Raiffeisen Leasing d.o.o.	233.703	18,99%	58,41%	87
3.	UniCredit Leasing doo	180.962	14,08%	73,99%	3.	UniCredit Leasing doo	176.749	14,36%	72,77%	98
4.	VB Leasing d.o.o.	105.676	8,22%	82,22%	4.	VB Leasing d.o.o.	106.238	8,63%	81,40%	101
5.	NLB Leasing d.o.o. Sarajevo	78.096	6,08%	88,30%	5.	NLB Leasing d.o.o. Sarajevo	79.066	6,42%	87,83%	101
6.	Asa Aleasing d.o.o.	74.633	5,81%	94,11%	6.	Asa Aleasing d.o.o.	74.791	6,08%	93,90%	100
7.	S-Leasing d.o.o. Sarajevo	44.789	3,49%	97,59%	7.	S-Leasing d.o.o. Sarajevo	45.009	3,66%	97,57%	100
8.	Euroleasing d.d. Mostar	30.946	2,41%	100,00%	8.	Euroleasing d.d. Mostar	30.041	2,43%	100,00%	97
UKUPNO		1.284.856	100%				1.230.947	100%		96